

LOVĚC

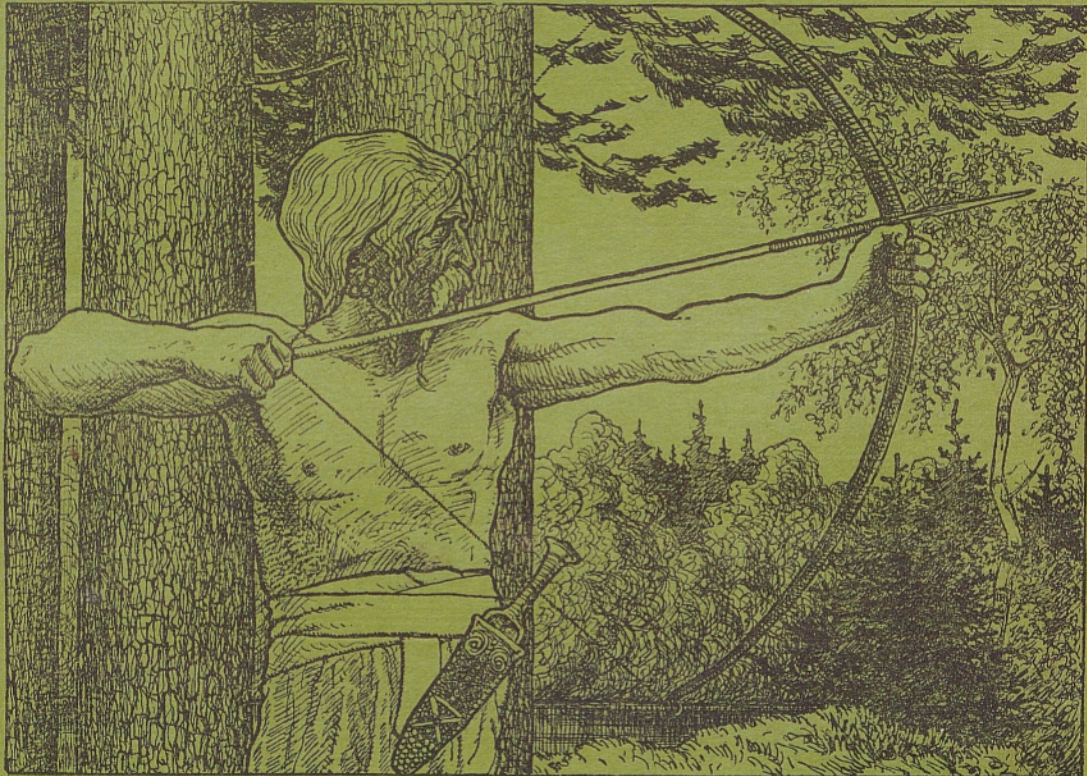
Štev. 11.

List za lov in ribarstvo.

Leto IV.

Izhaja v Ljubljani 15. vsakega meseca. 1913.

VSEBINA:

LOV: Fr. Lokar: O fazanih. (Konec prih.) — Julij Bučar: Velika divja raca (Konec prih.) — Preizkusna preglednica poljske tekme frmačev dne 8. sept. 1913 (s fotografijo). — — RIBARSTVO: Prof. Ivan Franke: Šarena postrv (trutta iridea) in rdeča postrv (salmo fontinalis) na Kranjskem. (Konec prih.) — LISTEK: Anarhist: Mrharji. (Konec.) — — Iz lovskega oprtnika. — Priloga: Astronomski koledar. — Vprašanja in odgovori. — Seznamek darovalcev za pokritje stroškov II. poljske tekne frmačev. — Oglasi.

Slovensko lovsko društvo

in njegovo
glasilo

„Lovec“

Društvo je namenjeno slovenskim lovcem vseh pokrajin. Sedež mu je v Ljubljani.

Članarina znaša na leto **6 Kron.** Kdor pa plača enkrat za vselej **60 kron**, postane ustanovni član in je nadaljnjih letnih prispevkov oproščen.

Društvo izdaja svoje glasilo „Lovec“, po enkrat na mesec.

Pogin roparicam !

Najuspešnejše sredstvo za zastrupljanje lisic in drugih roparic je — **stihnin**. Če ga prav uporabljáš, je uspeh zajamčen. Ta izredno hudi strup kakor tudi **arzenik** in **arzenikovo milo**, ki ga rabijo entomologi, ter vsi drugi v tehnične namene služeči strupi se dobivajo proti izkazu oblastvenega dovoljenja pri

„ADRIJI“

4—1 drogeriji in koncesionirani prodajalnici strupov v Ljubljani, Selenburgova ul. 5.

Dobe se tudi nalašč za lisice prirojene kroglice kakor tudi izborno sredstvo za otovanje vran in drugih škodljivk.

Jakob Zalaznik, slašičarna, pekarija in kavarna

Stari trg št. 21

Podružnice: Glavni trg št. 6, Kolodvorska ulica št. 6.

Čekovni račun pri c. kr. hran. uradu št. 113.187. — Telefon štev. 194.

Prvovrstna tvrška. — Cene nizke.
Mnogo odlik. priznanj.

V. HERFORT,

zoolog. preparator,

LJUBLJANA,

Vrazov trg 1 — Sv. Petra nasip 71,
se priporoča za prepariranje vseh
vrst živali, montiranje rogov, izdelo-
: vanje vseh vrst kož za preproge. :

Astronomski koledar.

December 1913.

Katoliška imena	Dan	Solnca		Lune			
		vzhod	zahod	vzhod	zahod		
Prvi krajec ☾ 5. ob 3h 59 m pp.	Eligij	P	1	7:31	4:07	11:12 dp.	7:02 pp.
	Bibijana	T	2	7:32	4:07	11:42	8:18 zv.
	† Frančišek K.	S	3	7:33	4:06	12:04 pp.	9:31
	Barbara	Č	4	7:34	4:06	12:21	10:41
	† Saba	P	5	7:35	4:05	12:36	11:48
	† Nikolaj	S	6	7:37	4:05	12:49	zjut.
	2. adv. Ambr.	N	7	7:38	4:05	1:02	0:55
	Brez. sp. D. M.	P	8	7:39	4:05	1:15	2:01
	Leokadija	T	9	7:40	4:05	1:30	3:08
	Judita	S	10	7:41	4:04	1:49	4:19
Ščep ☽ 13. ob 4h 0 m pp.	Damaz	Č	11	7:42	4:04	2:12	5:31
	Maksencij	P	12	7:43	4:04	2:44	6:44
	Lucija	S	13	7:44	4:04	3:28	7:55
	3. adv. Spirid.	N	14	7:45	4:04	4:27	8:58 dp.
	Jernej	P	15	7:46	4:05	5:38	9:48
	Evzebij, Alb.	T	16	7:46	4:05	6:58	10:26
	Lazar	S	17	7:47	4:05	8:20 zv.	10:55
	Gracijan	Č	18	7:48	4:05	9:42	11:17
	Nemezij	P	19	7:49	4:06	11:03	11:35
	Liberat	S	20	7:49	4:06	zjut.	11:51
Zadnji krajec ☾ 20. ob 5h 16 m pp.	4. adv. Tomaž	N	21	7:50	4:06	0:23	12:07 pp.
	Demetrij	P	22	7:50	4:07	1:44	12:24
	Viktorija	T	23	7:50	4:08	3:06	12:44
	Adam in Eva	S	24	7:51	4:08	4:31	1:10
	Božič	Č	25	7:52	4:09	5:54	1:44
	Sv. Štefan	P	26	7:52	4:09	7:12	2:30
	Janez evang.	S	27	7:52	4:10	8:16 dp.	3:29
	Ned. pred Nov. I.	N	28	7:52	4:11	9:05	4:41
	Tomaž	P	29	7:52	4:12	9:40	5:57
	David	T	30	7:53	4:13	10:06	7:11
Mlaj ☽ 27. ob 3h 59 m pp.	Silvester	S	31	7:53	4:13	10:25	8:24 zv.

Dolgost dneva: Od 8h 36 m do 8h 20 m.

Vprašanja in odgovori.

K. R. v Ž. *Vprašanje:* Rad bi vedel, ali kaj koristi poljedelcu poljska jerebica.

Odgovor: Ludovik Thaisz, vodja kr. ogr. preizkuševališča semen, je preiskal v času od januarja do konca avgusta želočno vsebino 285 jerebic (28 jih je dobil pred avgustom, vse druge v avgustu). Na podlagi svojih raziskavanj trdi ta veščak, da moramo prištevati jerebico k najkoristnejšim pticam, ker se živi največ od semen onih škodljivih rastlin, ki nam uničujejo setve. Sicer je dobil v želočdu tudi žitna zrna, vendar sodi, da so izvečine taka, ki so sama izpadla iz klasja in bi se sicer itak pogubila.

Enako je preiskoval želodce jerebic Ernst Csiki, varuh Narodnega muzeja v Budimpešti. Ta se je zanimal predvsem za vprašanje, s kakimi žuželkami se hranijo jerebice. Preiskal je tudi 285 želodcev (izvečine v avgustu) in našel v 177 slučajih poleg rastlinske hrane tudi žuželke, in sicer take, ki škodujejo poljedelstvu.

A. G. v Lj. Vprašanje: Kakšno ceno ima zdaj kožuovina in ali bomo letos kot lani lahko dobro prodali kože?

Odgovor: Na lipskem trgu, ki je merodajen tudi za nas, prodajajo zdaj kože (kos)tako: vidrino 48—52 K, kunino (belica) 28—36 K (zlatica je primerno dražja), dehorjevo (po velikosti) 6—18 K, lisičjo 10—16 K, jazbečevo 2—6 K, zajčevo 1·40 K (poletno 0·40 K), srnino (letno) 1 20—2 K. Razume se, da se ravnaajo omenjene cene po kakovosti blaga. Kože obetajo dobro ceno.

SEZNAMEK

darovalcev za pokritje stroškov II. poljske tekme frmačev.

Nabiralne pole:

1. Kamnik	K 18
Darovali so: Burkeljca A., Laze 2 K; Kemperle J., trgovec, 8 K; Koschier J., trgovec, 4 K; Križman A., c. kr. davčni nadupravitelj, 2 K; X (nečitljiv) 2 K.	
2. Ljubljana	K 454
Darovali so: Dr. Demeter vitez Bleiweis 5 K; L. Borovnik, puškar v Borovljah, 5 K; Dr. E. Bretl, zobozdravnik, 15 K; Gerber, tovarnar, 10 K; Jeglič, c. kr. major, 10 K; Kranjsko društvo za varstvo lova 100 K; N. Lenček, c. kr. notar, 5 K; Dr. I. Lovrenčič, odvetnik, 50 K; grof Margheri Rudolf 10 K; Mladič Tone, c. kr. sodnik, Šmarje pri Jelšah, 5 K; Paximadi Štefan, veleposestnik, Sežana, 70 K; Perdan Josip, veletržec, 5 K; Pleiweiss Josip, veleposestnik, 10 K; Dr. M. Račič 5 K; Dr. VI. Ravnihar, odvetnik, 10 K; Souvan Leon, veletržec, 5 K; F. X. Stare 5 K; Dr. K. Schmidinger, c. kr. notar, 5 K; Tekaučič Ivan, c. kr. dež. vlade svetnik, 10 K; Urbanc Fr., veletržec, 50 K; Dr. Fr. Vončina, c. kr. okr. komisar, 4 K; Dr. Ivan Vrtačnik, c. kr. okr. komisar, 6 K; neimenovan 50 K; neimenovana lovška prijateljca à 1 K; X (nečitljiv) 2 K.	
3. Metlika	K 14
Darovali so: Barle Konrad 1 K; Golja Ivan 1 K; Guštin Fr., c. k. poštar in posestnik, 2 K; Guštin Milan 2 K; Guštin Stanka 1 K; Jakop Franc 1 K; Knapfel Leopold 2 K; Makar Dako 1 K; Mucha Anton 1 K; Perdan Franjo 1 K; Rajner Anton 1 K.	
4. Novo mesto	K 5
Darovali so: Bergmann J., lekarnar, 1 K; Pauser Adolf 2 K; Poula J. 1 K; Vojska VI. 1 K.	
5. Spodnja Šiška	K 8
Darovali so: Battelino 1 K; Seidl Josip, župan in posestnik, 4 K; Jesih Josip, mesar in gostilničar v Medvodah, 3 K.	

Skupaj K 499

Vsem darovalcem in nabiralcem iskrena zahvala!

O fazanih.

Spisal Fran Lokar.

(Dalje.)

V pozni jeseni se izselijo fazani zlasti radi tega, ker jim primanjkuje v lovišču potrebne hrane. Na polju, kjer je že davno vse pospravljeno, ne najdejo ničesar več. Če jim še gozd nudi le malo naravne hrane in jim ne daje zavetja pred mrazom in vetrom, si poiščejo ugodnejših krajev.

Izselitev fazanov preprečimo, če skrbimo, da imajo dosti hrane. Začnimo jim pokladati še pred zimo! V ta namen naredimo na primernih krajih v gozdu strehe iz desek; pod te strehe jim nasipavamo raznovrstnega zrnja, n. pr. pšenice, ajde, žita, koruze in ječmena. Dokler ni snega, jih krmimo dva- do trikrat na teden. Ko pa zapade sneg, jim moramo pokladati vsak dan. Če ni posebno huda zima, zadostuje, če dajemo od novembra do aprila 10 fazanom na dan 1 l zrnja. Dobro je, če jim dajemo poleg zrnja tuintam tudi sesekljanega krompirja, repe, korenja in ohrovta, vendar ne v preveliki množini. Ponekod polove fazane jeseni in jih rede čez zimo doma; drugje jih zopet krmijo malone vse leto. Na krajih, kjer polagamo fazanom, se rade zbirajo ropne živali, katerim nastavljajmo pasti.

Fazan koristi poljedelcu s tem, da pokončuje škodljive žuželke. Res je sicer, da pobira po polju razno zrnje. Vendar ne naredi pri nas velike škode, ker živi le v majhni množini. Zato mu lahko privoščimo nekaj zrn prosa ali ajde, koruze pa itak ne pridelujejo pri nas veliko v krajih, kjer se zadržujejo fazani.

II.

Lov na fazane je jako zabaven in tudi zanimiv. Srečni so lovci, ki imajo v lovišču fazane. Koliko več užitka imaš, ako greš jeseni z dobrim frmačem na jerebice in zajce, pa naletiš na njivi, ne daleč od gozda, na fazane, bodisi na posameznega, bodisi na celo gnezdo! Začetkom jeseni se zadržuje namreč fazan bolj ob robu gozda v bližini njiv, kamor se hodi past. Dokler je še žito ali ajda na polju, se mu ne godi slabo, ker obišče enkrat ali dvakrat na dan njivo z žitom ali ajdo. Tačas ni težaven lov na fazana, ki sfrči z njive, da bi odletel v gozd. Drugačen je pa v pozni jeseni in po zimi, ko se pomaknejo fazani v notranjost gozda, v goščave, ki jim dajejo več hrane in zavetja pred raznimi sovražniki kakor golo polje. Če so te goščave obrasle s kopinjem, viniko itd., so jim posebno všeč.

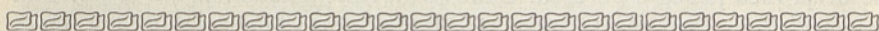
Dosti lovcev greši s tem, da streljajo fazane prezgodaj. Nikakor ni prav, da dovoljujejo nekateri avstrijski zakoni, n. pr. na Štajerskem, streljanje fazanov že prvega avgusta. Kajti fazani dorastejo, ako so se zlegli pravočasno, šele sredi septembra. Dokler pa niso dorasli, nima njihovo meso pravega okusa. Tudi ne moremo ločiti pri mladičih samcev od samic prej kakor v drugi polovici septembra. Lovec pa, ki hoče imeti kaj fazanov v lovišču, ne strelja samic. Le, ako so se že preveč zaplodili, da delajo veliko škodo, postreli primerno število samic. Vedno pa je treba postreliti mladiče iz drugega gnezda, ker ostanejo slabotni in so slabi za pleme. Razen tega ne odgovarja časti pravega lovca, ako strelja nedorasle živali. Vsaka žival ima pravico, rešiti si življenje z zmožnostmi, ki ji jih daje narava. Te zmožnosti pa niso razvite popolnoma prej, dokler žival ne doraste.

Pri nas love fazane največ na ta način, da jih išče eden ali več lovcev s frmačem. Na polju je to lahko delo. Težje, utrudljivejše je v gozdu, kjer mora lovec stikati po grmovju za fazanom, ki se zna dobro skrivati.

Če hočeš s frmačem uspešno loviti fazane v gozdu, moraš poznati njihove navade in ti mora biti znan tudi kraj, da veš, kje se zadržujejo navadno. Tudi ne sme biti grmovje pregosto, ker ne moreš sicer streljati. Predvsem pa potrebuješ psa, ki ima dober nos in ki mirno sledi žival. Fazan beži namreč, ko začuti sovražnika blizu, po tleh, kakor hitro ga neséjo njegove urne noge. Dostikrat beži neverjetno daleč, preden se

pritisne k tlom v gosti travi ali pod nizkim grmičem. Pes mora iti pri tem počasi za sledom, dokler ne obstoji pred fazanom, ki čepi na tleh in ki ga lovec potem spodi. Včasi niti ne zleti rad. Če bi pa pes drvel za fazanovim sledom, bi mu lovec ne mogel slediti, ker bi mu pes izginil kmalu izpred oči. Tudi bi spodil pes prehitro fazana, ki se ne bi v tem slučaju največkrat pritisnil k tlom.

Sicer se usede fazan, ako pridrvi pes naglo do njega, rad na drevo, odkoder potem zvedavo gleda psa. Lovec se mu lahko približa in ga ustrelji z drevesa. Tako zbeži fazan pred brakom navadno na drevo. A kakšno veselje more navdajati lovca, ki strelja fazana na drevesu? Fazane streljajo na drevesih bolj lovski tatovi, ki jih iščejo, speče na drevesih, v mesečnih nočeh po gozdu. (Konec prih.)

Velika divja rasa.

Lovsko-zoološka razprava. Piše Julij Bučar.

(Dalje.)

Race-vabnice hranijo v jarkih samih. Divje race, ki sedijo na ribniku in vidijo svoje tovarišice v jarku, plavajo v jarek in se jim pridružijo. Prej dobro skriti lovec se pokaže pred jarkom, race zbeže proti koncu, lovec pa zadrgne mrežo. Na Kranjskem ni nikjer pripravnega kraja za tak lov, kolikor vem jaz. Tudi bi se ne izplačal, ker so stroški veliki, poseben uspeh pa je dvomljiv.

S pomočjo rac-vabnic, ki jih privežeš na kline tam, kjer misliš loviti, privabiš divje race v past. Pripravi si par štirjaških metrov velik prostor, ki ga dobro osnažiš ter posuješ z želodom, žitom, kuhanim krompirjem itd. Ob strani postavi trden okvir, čez katerega je razpeta prostorna mreža. Ta okvir z mrežo mora pokriti ves lovni prostor. Kadar pridejo divje race tja, potegneš motvoz, ki je v zvezi z okvirom, in race so tvoje. Tako past si napraviš lahko ob obrežju voda ali v plitvi vodi. Race je treba vaditi dalje časa pred lovom, zato moraš tudi preskrbovati race-vabnice na istem mestu z živežem. Tak lov je uspešen zjutraj in zvečer. Pravila, ki se tičejo čakanja, veljajo tudi tu. Jako dobro se skriješ v obširen, čvrst sod, ki ga pogrezneš, kolikor treba, v zemljo ali v vodo, pokriješ pa z bičevjem, da ga ni spoznati.

V Belokrajini sem videl loviti divje race v vrše, podobne ribjim vršam, samo da so veliko večje. Vanje ujameš lahko več rac hkrati.

Še par lovnih načinov bi navedel, poudarjam pa, da se nikakor ne strinjam z njimi.

Na dno kvečjemu meter globoke vode pogrezneš lovno železo. Za vado služi želod. Raca, videč želod v vodi, se takoj potopi za njim in se ujame večinoma za vrat.

Da nastavljajo divjim racam zanke, kakor jerebicam, slokam itd., je znano. Da taki junaki niso lovci, je umevno. Treba pa je tem tatovom gledati na prste.

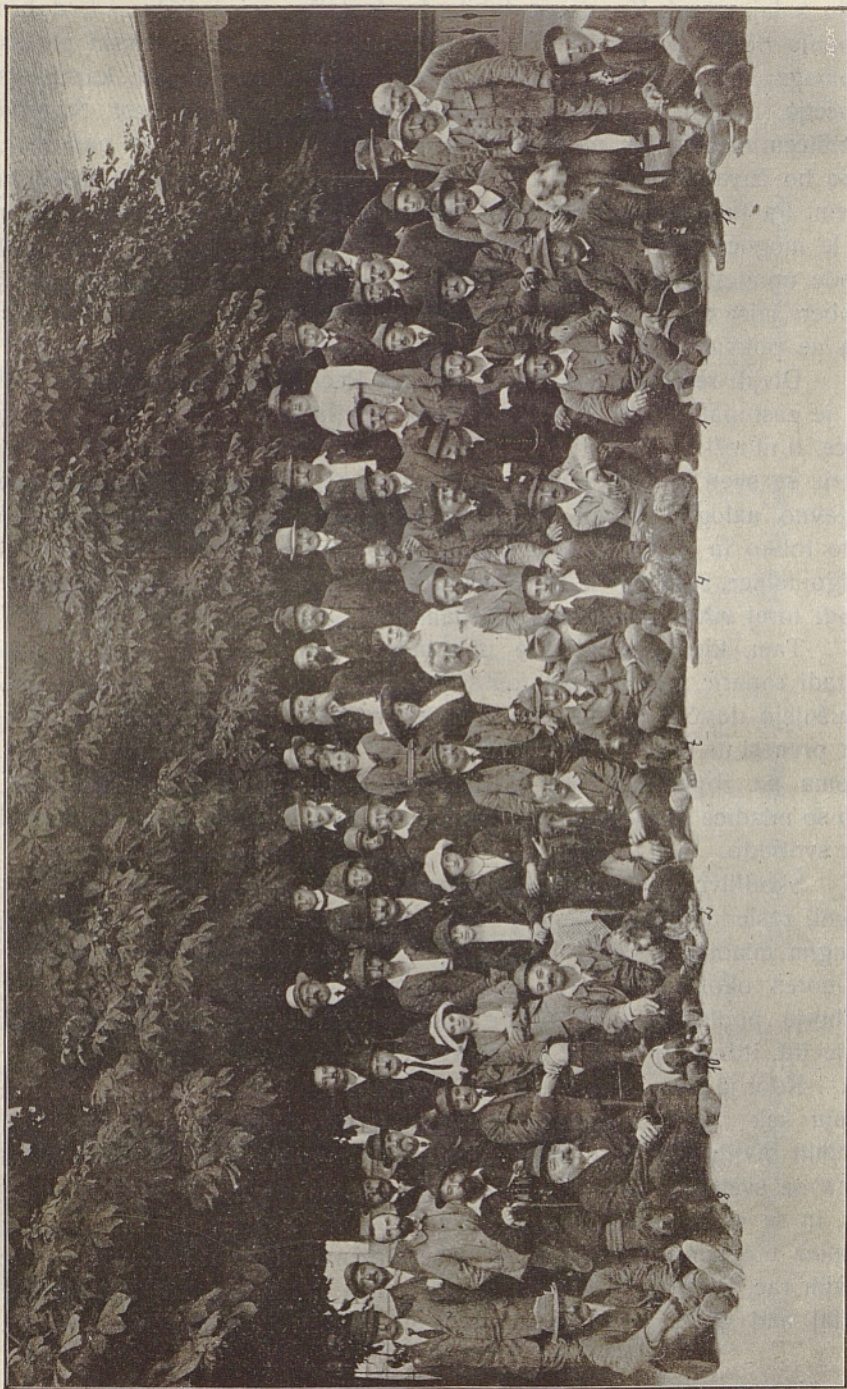
Vsega prokletstva vredno je lovljenje divjih rac na — trnek. S tem se bavijo fantalini, ki nimajo usmiljenja do živali. Proti večeru pritrldijo ob obrežju kake vode več trnkov, na katere nastavijo želod. Divja raca hlastne z veseljem po želodu, ki ga celega pogoltne, trnek pa se ji zapiči v vrat ali želodec. V tem groznem položaju mora čakati na nastavljalca, ki jo „reši“ šele v jutro neznosnih muk.

Nekje sem bral, da je lovil ribič ribe na črva. V bližini nahajajoča se divja raca je segla po črvu. Kako je bil ribič iznenaden, ko je potegnil iz vode divjo raco mesto ribe! Ali le malo časa je trajalo veselje. Raca se je iztrgala, ribič pa je gledal žalostno za njo. To dogodbico pa naj verjame, kdor hoče — meni ne gre v glavo.

Še nekoliko besed o varstvu divjih rac!

Nekateri lovci so mnenja, da streljajo lahko divje race brez vsakega pomisleka, „ker jih je toliko“. Ako pobijem danes vse, kar sem jih videl, pridejo jutri, pojutrišnjem druge, s katerimi ravnam lahko ravno tako kakor s prvimi. Čakaj malo, prijatelj! Stvar je drugačna. Ne streljaš samo ti rac, strelja jih tudi tvoj sosed, streljajo jih tukaj, streljajo jih tam. Kjerkoli se prikaže divja raca, povsod ima dovolj zalezovalcev. Ako bi bili vsi tvojega mnenja, ne vem, s kakim veseljem bi še hodil za racami. Pomisliti moramo, da niso vse race od danes do jutri tu. Nekatero ostanejo trajno, to pa le tam, kjer imajo mir. Streljaj vsak dan po lovišču, kakor da bi šlo za stavo, pa ne bodeš imel v dohlednem času niti peresca na svojih vodah. Spominjam se, da je bilo divjih rac v moji mladosti veliko, veliko več, kakor jih je danes. Vzrok temu je, da jih preveč preganjajo po vsem svetu, preveč postreljajo, preveč polové. Kakor vsaka druga divjačina, potrebuje tudi divja raca varstva od strani lovca. Kakor varujemo drugo divjad, tako moramo postopati tudi z racami.

V prvi vrsti skrbi za to, da se ohranijo vsa račja gnezda v tvojem lovišču. Največ jih pokončajo pastirji pa ribiči, ki imajo najboljšo priliko, da izsledijo jajca. Račja jajca so zelo okusna. Lahko se jih proda. Ribič ne vpraša po tem, ali je njegovo postopanje tatinsko ali ne, kupec se pa tudi ne briga za to, kakega izvora so jajca, samo da jih dobi prav poceni. Vsem tem ljudem je treba gledati na prste in jih brez ozira ovaditi, ako ne pomaga prvi opomin. Pred leti so se pastirji v Belokrajini kaj radi zabavali z razdiranjem račjih gnezd, ki jih je

Snimek z II. poljske tekme frnačev.

bilo tedaj precej. Ko sta pa dobila dva fantalina pri sodišču za to dobro porcijo ričeta, ni bilo več slišati o takih hudobijah. Dober lovski paznik pomaga veliko. Divjega lovca najsigurnejše odvrneš od kaznivega početja, ako ga nastaviš za lovskega paznika. Probatum est. Napravi z ribičem ravno tako, pa bodeš dobro izhajal. Pastirju obljudi napitnine, ako bo čuval najdeno račje gnezdo in ovadil vsakogar, ki bi segel po njem. Pa* tudi sam se ne straši truda. Nadzoruj svoje lovišče, kolikor je le mogoče. Ako te bodo lopovi videli večkrat stikati po lovišču, jim bode upadel pogum. Imel bodeš mir. Kjer gnezda niso posebno varna, poberi jajca in jih daj domači raci ali kokoši, da jih izvali! Pazi pa, da ne pokvariš jajec. Pretresti se ne smejo!

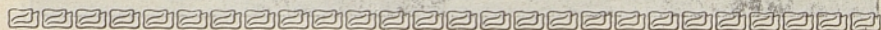
Divjih rac-samic nikar ne streljaj! Racman je veliko večji in lepši in je zastopan v jati v veliko večjem številu kakor raca. Kadar zlete race, ti ni težko spoznati med njimi racmana. Zelen vrat in belo-sivkasto perje se sveti iz jate, samice so videti temno-rjave. Raca-samica ima težavno nalogo, skrbeti za zarod. Ako pomisliš, da izvali raca vsako leto toliko in toliko mladice, da pa nastopijo pozneje tudi mladice kot odgojiteljice, si pokončal z eno samo raco veliko število te lepe perutnine. Bodi torej vitez — spoštovanje damam!

Tam, kjer niso mladice popolnoma varne pred pogubo, bodisi zaradi roparic, bodisi zato, ker so ob meji tujih lovišč ali ker slučajno osušujejo dotično mesto, bodisi iz kateregakoli razloga, polovi jih, pa jih prenesi na drug varen kraj, kjer jih bo starka že našla, ali pa domov. Doma pa zopet pazi, da ne storiš česa, kar bi bilo račicam v kvar. Ko so mladice dorasle, to je, kadar dobe svoj beli ščit, tedaj jih izpusti na svobodo.

Škodljivce, pa naj so ti štirinogati ali dvonogati, krščeni ali nekrščeni, zasleduj s podvojeno pozornostjo. Nekaterim gredo v slast jajca, drugim mladice s starko vred, tretjim vse skupaj. Nastavljaljaj torej, kjer le moreš, okoli gnezd lovna železa, pasti, strupa, streljaj, kar se da, kune, dehorje, podlasice, lisice, mačke, podgane, kragulje, skobce, vrane, srake, šoje itd. Tvoj trud ti bo dobro plačan.

Kdor je tako srečen, da ima v svojem lastnem lovišču na mirnem kraju kak ribnik z gostim grmičevjem ali bičevjem, in si želi imeti stalnih divjih rac, ta si lahko pripravi račji obor. Lovcu-zakupniku bje tega ne svetoval, ako ni siguren, da mu ostane lovišče daljšo vrsto let, in se noče truditi za svojega naslednika. Najugodnejši je ribnik z malim otočkom. Tja ne sežejo vsi sovražniki. Pomladi si poišči jajec divjih rac, kolikor jih moreš dati domačim racam izvaliti. Eni raci ne dajaj nad deset jajec, ker bi sicer eno ali drugo lahko trpelo škodo.

(Konec prih)

RIBARSTVO

Šarena postrv (*trutta iridea*) in rdeča postrv (*salmo fontinalis*) na Kranjskem.

Spisal prof. Ivan Franke.

(Dalje.)

Da se barva rib preminja, je znano. Zlasti vplivajo tla in do sedaj neznane sestavine vode na barvo. Par zgledov! Rdeče postrvi so izgubile v neki vodi na Koroškem vso barvo in so postale čisto bele. Male postrvi vseh vrst, predstavljene iz valilnic iz cinkove pločevine v korito, pleskano z bitumom, prej svetlosive, oziroma belkaste, so postale po 24 urah tako temne barve kakor korito. Hotelir Črne (Petran) na Bledu trdi, da so imele soške postrvi, shranjene v jeseni v odtoku jezera, spomladi rdeče pike. Mogoče so se tudi v Ljubljani tako prebarvale.

Kakega pomena je za nasajanje rib ugodna voda, se je pokazalo tri ali štiri leta po nasaditvi sulcev. Takrat je ujel en sam trnkar v Ljubljani od mesta do Vevč čez 80 sulcev, večinoma okoli 2 kg težkih, t. j. iste velikosti, katero so dosegli v istem času v zavodu na Studencu. Še nekaj let pozneje smo opažali pri sulcih, da so iz istega leta. Edino v l. 1903. se je posrečilo dobiti trojico sparjenih sulcev, iz katerih smo izgojili okoli 22.000 mladic.

Tretjino sem sam izpustil od Fužin do Ljubljane, druge so vložili nizdol Studenca v Ljubljano, v Dolski potok in v Savo do Laz. Kakih 6 sulčkov je krmil dr. Ivan Robida s šarenimi postrvmi vred do jeseni v večjem akvariju, kjer so rasli dobro. Potem jih je izpustil v ribnik na Studencu. Na teh in nekaj drugih, pobeglih iz odgojnega korita (skupaj 12), smo opazovali rast sulcev, ki je odgovarjala onim v Ljubljani. Čez 4 leta so dosegli težo 2 kg. Praksa je dognala, da je sulec edina riba, ki se jo res izplača nasajati v Ljubljano.

V kočevsko Rinžo so vložili 1897. l. 2000 mladic in 400 letnih šarenih. S kakim uspehom, nisem izvedel.

V Vipavo, kjer živi od nekdanje soške postrv, so nasadili l. 1900 in 1902 poleg 3000 domačih 7000 rdečih in 13.000 šarenih mladic. Kakor sem izvedel pozneje, so jih nasadili v vzhodne izvirke, kjer je jako čista voda, toda malo hrane, kvečjemu za par sto mladic. Da so šarene ostale in da uspevajo v Starem bregu pri Grosupljem, sem seznanil šele minulo leto. Kjer so se obnesle šarene, jih nasajamo

dalje, če se manjša število. Poudarjati pa moram, da se ne smemo zanašati samo na nasaditev, da je temveč pravilno in najcenejše, ako puščamo zadostno število starih rib za seme.

Ribniki.

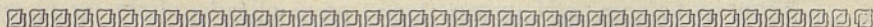
Jama ali kotlina, napolnjena z vodo, še ni nikakor ribnik. Za postrvi je potreben poleg zadostnega pretakanja vode pravilen zatvor (menih). Ureditvev ribnikov, nekdanj dobro znana po gradovih in samostanih, so ljudje pozabili in večkrat že se je pokazalo malo umevanja za življenske pogoje rib. Zato se ne smemo čuditi n. pr. takim dogodkom:

Z notarjem Jankom Krsnikom sva domenila menjavo 103 najlepših šarenic za 1000 letnih karpov. „Pa Vaše ščuke?“ sem vprašal. „Niti ene ni v ribniku, saj je že dalje časa čisto suh.“ Črez leto dni so izpustili vodo, dobili so ščuk, starih in mladih, šarene postrvi pa niti ene! Kako to? Na dnu brega je solzilo malo vode iz gostega rastlinja. V to so zlezle ščuke, se zarile v razmočeno, mehko prst in se tako rešile.

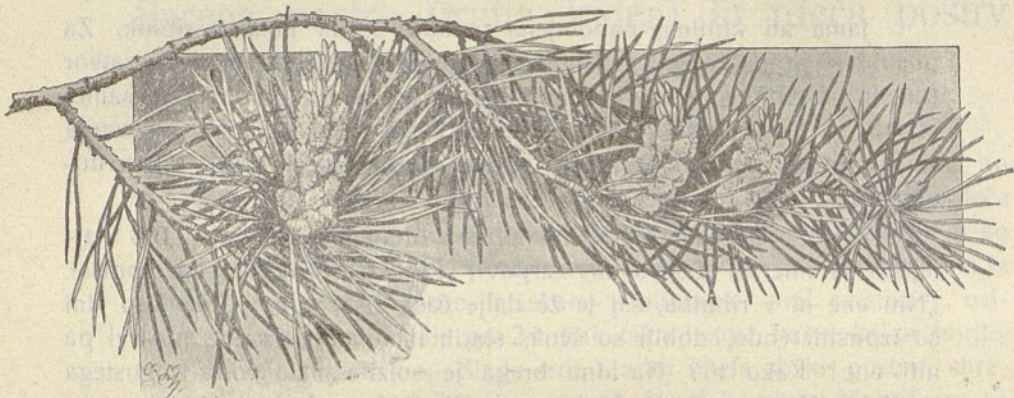
V največji ribnik na Kranjskem so spustili črez 300 lepih dvetletnih šarenic. „Izkušen“ ribič je trdil, da je polovil vse ščuke do zadnje. Črez tri leta so ujeli mnogo karpov in ščuk (do 6 kg težkih), a šarenice nobene, dasi so se bile izdržile, ker sem videl leto prej, ko so lovili po ribniku, v potočku, ki teče v ribnik, vse polno šarenih letnic, ki so izginile nekoliko pozneje, da ni vedel nihče kam.

Nič manj značilni niso ti-le slučaji: Dorasle šarene postrvi so spustili iz manjšega v spodnji, večji ribnik. Zatvor je spuščal vodo spodaj in voda je potegnila vsled močnega pritiska z ribami vred toliko blata proti zatvoru, da so se reve metale nekaj časa vrh vode, a se končno podušile.

Na Studencu smo naložili v en sod 200 letnih, v drugi 150 dvetletnih šarenic. Vozniku in njegovemu spremljevalcu sem natanko razložil, kako naj ravnata z ribami. Na Ježici sta „futrala“, na ribe pa pozabila. Ko prideta do doma, je bil k sreči navzoč razumen ribič, ki je priskočil ribam urno s svežo vodo na pomoč in rešil še polovici življenje. Isti ribič je občutil nasledke netočnosti na zagorskem koldvoru. Ker je bilo toplo, sem dal ledu ne le k ribam, ampak tudi v posodo, ovito s slamo. Ob domenjenem času ni bilo voznika. Do dveh ponoči je izhajal ribič z ledom, potem je pa moral hitro menjavati vodo zdaj 300 letnic, zdaj 3000 mladice. (Konec prih.)

L I S T E K

Mrharji.

Napisal Anarhist.

(Konec.)

Iz teh prijetnih razmotrivanj so jih zdramile sveže izkopane, precej globoke jame, ki jih je zagledal Noroglav. Videti je bilo, kakor bi bil kopal kdo korenine.

Vsi trije so bili edini v tem, da je izkopala te jame zverina, katere sta se bila tako zbala Cviligoj in Mrhojed. Živahna debata pa se je vnela o vprašanju, kaka žival je to. Mišmaš je vztrajal na svojem stališču, da je to medved, saj druga zver ne koplje takih jam in ne trga debelih korenin. Bibec, ki je sekal svoj čas les v graščinskih gozdih na Hrvaškem, je trdil, da je divja prasica. Noroglav pa je poznal le domače živali, zato je lepo molčal. Bil pa je s svojima tovarišema vred trdno prepričan, da imajo opravka s hudo zverjo, katere lov zahteva veliko opreznosti in poğuma, zakaj ni dvoma, da pokajo pri medvedovem objemu kosti, merjasec pa tudi ni nič manj nevaren, kajti v svojih dolgih zobeh ima tako moč, da človeku kar trebuž razpara. Pravijo, da Mišmašu in njegovima tovarišema ni manjkalo potrebne opreznosti, ali poguma pa ni bilo dovolj. Vse tri je začelo hipoma močno zebsti; nobeden pa ni imel proti temu primernega sredstva s seboj. Ta nedostatek so občutili junaki tako hudo, da je bil Mišmaš

brez vsakega daljnega besedičenja obsojen, da mora iti domov po žganja. S seboj je odvedel Cviligoja, ki je tiščal rep med noge.

Ko se je vrnil Mišmaš, so naredili pri polni slatinski steklenici rakije bojni načrt. Ta pa ni bil tako enostaven, kakor bi si kdo mislil; izgotovili so ga šele, ko je spravil Bibec zadnjo kapljico pod streho. Sklenili so: Mišmaš in Noroglav ostaneta na stajališčih, Bibec bo pa gonil, ker se je napil največ korajže. Začel se je torej lov. Mišmaš in Noroglav sta se postavila v zmyslu bojnega načrta ob cesti nad kadunjo in sicer drugi v plitvem jarku, ki se je vlekel od kadunje navzgor, Bibec pa je šel gonit. V svrhu boljšega pregleda je stopil Mišmaš na precej visoko pečino, ki je slučajno molela iz zemlje, Noroglav pa je, kakor trde hudobni jeziki, poskusil splezati na drevo, toda udje mu iz umevnih razlogov niso bili pokorni, zato je moral siromak čakati prihod divjačine na tleh. Za vse slučaje pa se je skrtil v gost grm, da bi ga zver ne videla in se ne prestrašila. Medtem pa se je že čul Bibčev glas. Priznati moramo, da se je ta svoje naloge prav vestno poprijel. Goniti je začel čisto na robu gozda, vpil in po drevju tolkel je pa tako, da so se šoje začudeno povpraševale, kaj neki je vzrok temu izrednemu nemiru. Tudi senice niso bile zadovoljne; v trumah so prihajale Mišmašu in Noroglavu, vedno bliže in bliže. Njihovo ščebetanje ni nič kaj prijetno delo ušesom naših hrabrih strelcev, ki sta, do skrajnosti razburjena, pričakovala prihoda neznane divjadi. Bibčevo vpitje in ropotanje je postajalo vedno glasneje, vedno bolj se je bližalo in vsak trenutek je pričakoval pogumni gonjač strelcov, ki bi rešili tudi njega neprijetnih občutkov. Bil je namreč že čisto blizu gostih, nizkih smrek, ki so rastle v kadunji.

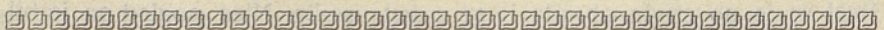
„Jo že vidim!“ je zatrepetal naenkrat po zraku Bibčev glas in strahoma je zapazil Noroglav, da se pomika iz kadunje proti njemu žival, ki je bila po postavi in obliki zelo podobna domači svinji, le barva ščetin in veliki zobje, ki so moleli zverini iz čeljusti, so ga motili. Na hud strah Noroglavov je šla ta mrcina čisto počasi proti njemu. Kaj bi bil dal, da jo je hotela ubrati v nasprotno stran! V tem je prišla zver že na cesto, kjer je sedla, obrnjena proti Mišmašu. Noroglava je bilo tako strah, da si še streljati ni upal, sicer bi pa bilo to menda tudi brezuspešno, zakaj puška se mu je tako tresla, kakor bi sejal moko. Bil je torej tiho, kakor bi ga ne bilo. Šele ko je zverina vstala in je bila že na pol pota proti Mišmašu, se je Noroglav ojunatil in ji je pognal hkrati oba strela v zadnji del telesa, kateri je po njegovem mnenju najbolj občutljiv. Tega bi pa gotovo ne bil storil, če bi ne bila šla žival naravnost proti Mišmašu in bi se ne bil bal prevelike sramote. A učinek strelcov ni bil za Noroglava nič kaj prijeten; zakaj žival se je po strelu obrnila in se zopet usedla. Njen pogled pa je bil

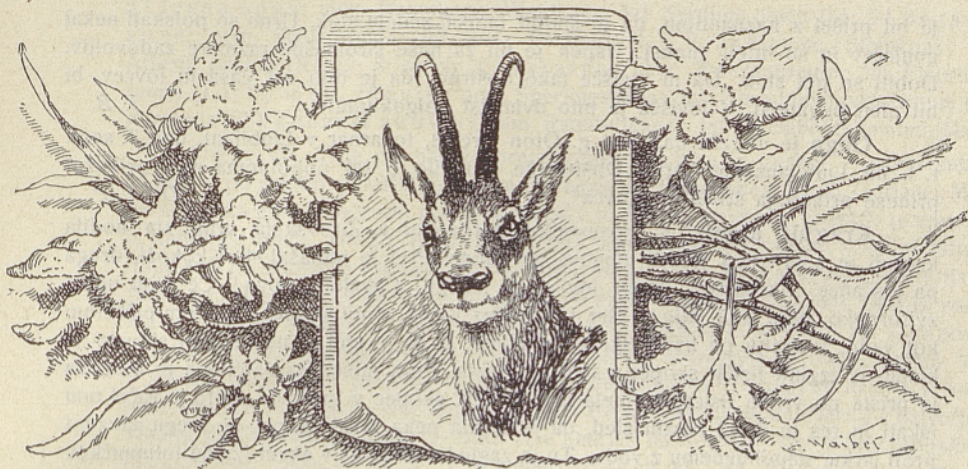
tako strašen, da ga ni mogel prenesti Noroglav in je obetal pri vseh znanih in neznanih svetnikih, da ne vzame nikoli več puške v roke, ako srečno uide iz tega neprijetnega položaja. Zelo prav mu je torej prišel Bibčev klic od spodaj, ki je bil radoveden, če kaj leži. Žival se je menda ravno zaradi tega zopet pobrala in šla naprej proti sosedu.

Mišmašev položaj je bil znatno ugodnejši. Prvič je imel visoko stojišče, tako da se ga ni moglo tako lahko naskočiti, drugič pa je upal, da bo imel opraviti z napol mrtvo živaljo. Torej se mu ni bilo treba toliko bati. Zato je ustrelil pogumno proti živali, ko se mu je prikazala. Pa tudi ta strel je bil slab; žival je sedla in gledala, odkod prihaja to ščegetanje. Seveda je bil Mišmaš tako previden, da ni oddal takoj drugega strela, ampak je storil to šele potem, ko je žival vstala in jo ubrala nazaj proti Noroglavu. Šla pa je tako počasi, da je Mišmaš lahko zopet nabasal in oddal še dva strela. Noroglav ni bil zopetnega obiska nič kaj vesel; s streljanjem pa sedaj ni več tako dolgo čakal, ampak je hrabro počil proti zverini in potem še za njo, ko se je obrnila proti kadunji, v kateri je kmalu izginila. Tako si je upal Noroglav polagoma iz svojega skrivališča in je poklical Mišmaša. Pripovedovala sta drug drugemu svoje neposredne dogodke. Noroglav je zatrjeval, da gre njemu strelnina, zakaj mrcina se je baje takoj na njegov prvi strel prekobicnila. Temu nasproti se je hudoval Mišmaš, da je prišla žival k njemu čisto zdrava in da se je šele na njegov strel prevrgla, se začela stegovati ter z nogami brcati. Konec prepiru je napravil Bibec, ki je prihitel k tovarišema. Pripovedoval je, da mora biti žival ranjena, ker je šepala, da bo pa treba še par strelav, preden bo poginila. Po njegovih mislih ni mogla iti daleč, ampak je ostala v gostem smrečju v kadunji, ker ni opazil, da bi bila šla dalje. Dobro pa je spoznal v živali divjo svinjo, ker so mu bili označili na Hrvaškem podobne živali kot svinje.

Po Bibčevih besedah so nemudoma prilagodili bojni načrt novim razmeram. Vsi trije so korakali vsak zase in vsak od svoje strani proti kadunji. Našli so merjasca, očitvidno hudo bolnega, sedečega pod gosto, nizko smreko. Začelo se je streljanje nanj, kakor bi šlo za Turke. Žival je prenašala mirno napade, ki so prihajali vedno bliže, le ozirala se je zdaj na to, zdaj na ono stran, kjer je ravno počilo. Končno se je zvrnila na stran in se stegnila. Pri mrliškem ogledu so dognali, da je bila koža luknjičasta kakor rešeto in da sta iztekli očesi.

Ponatisi ali posnetki brez navedbe vira niso dovoljeni.

Iz lovskega oprtnika

V današnji številki priobčujemo fotografijo z zadnje tekme frmačev. Tekmujoče pse smo označili s tekočimi številkami v istem redu, kakor so se izkazali na tekmi, t. j.: 1. Frigga; 2. Ilka; 3. King; 4. Lea; 5. Črt; 6. Lord; 7. Waldo; 8. Tom; 9. Dora; 10. Ali; 11. Silva. Waldo g. Pollaka ni bil navzoč pri fotografiranju. Nezaznamovani frmač, ki se vidi deloma na robu snimka, se ni udeležil tekme.

Ponesrečil se je na lovu v Zgornji Kanomlji pri Idriji 50letni rudar Ivan Felc iz Spodnje Idrije dne 1. t. m. Padel je črez precej visoko pečino, kjer je obležal z razbito glavo. Za njim žalujejo vdova in trije nepreskrbljeni otroci.

Jesenska selitev slok je prinesla lovcem precej veselja, kakor nam potrjujejo razna poročila. Letos nas ni varal v 6. št. 1. l. izraženi up, da nam prinese jesen obilo kljunačev. Letos so se oglasili v nekaterih krajih že nenavadno zgodaj, t. j. v začetku druge polovice septembra. Glavni prelet se je vršil oktobra. Seveda zahteva lov na sloke v jeseni izurjenjšega lovca kakor spomladi, ko se ti naznanja sloka s „pst, pst“ ali „vor, vor“. Na jesen prileti tiho, nepričakovano in kot strela naglo večinoma ob vršičju lesovja, tako da veliko lovcev sploh ne strelja. Vendar se v jeseni lov na sloke zelo izplača, če imaš količkaj „ravno cev“. Ta čas so namreč precej rejene. Zadržujejo se ponajveč v smrekovih gozdičih z mahovitimi tlemi, v jelševju, ob potočkih, ob potih, ob travnikih in robih gozdov, skratka tam, kjer niso tla tako trda in tako porasla z reso ali z visoko travo, da bi ne mogle iskati črvov. Veliko užitka nudi čakanje nanje zjutraj ali zvečer. Če so večeri brezvetrni in mili, lete nekoliko počasneje kot sicer in obletavajo po dve skupaj (drevje, kakor bi se urile v letanju. Včasih se usedejo prav blizu nas, obsede popolnoma mirno, da se prepričajo, če je vse varno, in kljujejo za črvmi. Za jesensko čakanje slok so najboljša nekoliko višje ležeča mesta z lepim pregledom. Čakamo jih obrnjeni proti zahodu. Drže se rade stare smeri; če jih ne zadeneš prvič, bodi torej pripravljen za drugi strel. Ob deževju in vetrovnem vremenu bi jih čakal zastoj.

Prvi lov na kljunače v novomeški okolici se je vršil dne 18. oktobra v lovišču gospoda Smola v „Brezovici“ pri Plemberku (Stopiče). Lovski paznik

je bil prišel z naznanilom, da je spodil tamkaj sedem slok. Urno so poiskali nekaj gonjačev in so hiteli vunkaj. Uspeh je bil za naše siromašne razmere zadovoljiv. Dobili so pet slok. Da ni lovišče tako obširno, da je bilo več časa in lovcev, bi bil plen bogatejši. V lovišču je bilo dvanajst dolgokljunov.

J. B.

Gago je ustrelil naš član g. Oton Drelse, tovarnar v Ljubljani, dne 7. sept. t. l. na Ljubljanskem barju. Obširnejše poročilo o tej popolnoma novi prikazni prinese prihodnja številka „Lovca“.

Dr. J. P.

Kragulj utonil. K posestniku Bardarčku v Žirovskem vrhu sta hodila kragulj in siva vrana zaradi njegove perutnine. Prvi je odnašal stare kokoši, druga pa piščance. Bardarček, lisičji lovec, si misli: „Čakajta tatova! Če sem ugnal zvitorepko, bom tudi vaju!“ Gre in nastavi vrani vranji skopec z mrtvim piščetom kot vado, kragulju pa lisičji skopec z vrano, ki jo je ujel v nastavljeni skopec. A kmalu je izginil lisičji skopec s svojega mesta. Prva misel Bardarčkova je bila, da je prišla po vrano lisica, se ujela in odvlekla skopec v grmovje. Zato je začel tam iskati in res je dobil kmalu sled, da je vlekla neka žival skopec po bregu navzdol proti jarku, napolnjenemu z vodo. Tu je zagledal kragulja v enem izmed tolmunčkov mrtvega. Ropar se je ujel za nogo, a ko se je hotel rešiti, je utonil. V svarilo vsem roparjem ga je obesil Bardarček na dolg drog pred svoj kozelc.

A. Rihteršič.

Namesto s puško s kamnom. Dne 26. junija t. l. sem šel po opravih črez Medvode po veliki cesti proti Seničici. Konec Medvod zapazim, kako se je hitro spustila ptica - roparica na zemljo kraj lehe, obsejane z graham. Ker nisem imel puške pri rokah, poberem hitro dva kamna na cesti in se previdno približam za graham na 20 korakov ptici, ki je nekaj trgala na tleh. Pomerim in zaženem kamen ter zadenem roparico ravno toliko, da sem jo mogel ujeti. Bil je mlad kragulj, ki si je bil privoščil krta. Pripomnim še, da je pri nas malo kraguljev.

I. Zevnik.

Mrharje v zadnji številki našega glasila sem čital z zanimanjem. Tak lovski nepridiprav je zalezal tudi na ljubljanski Golovec in ustrelil z enim strelom 35 škorcev. Nato se je s tem še bahal. Tak mrhar zasluži občutno kazen in pač ne dela časti svojemu lovskemu klubu.

I. K.

Ob gnezditvi. (Nadaljevanje dopisa v 5. št., str. 80—81). Najzgodnejši gnezdilci so naše sove, ki gnezdijo včasih že meseca svečana, ko pokriva še debel sneg hrib in ravan, ko se še niso vrnila niti prve selilke z juga. Pa kako bi tudi ne, saj gnezdijo te ponočne ptice z malimi izjemami v duplih, kjer so v zavetju in se jim ni treba bati mraza ali grdega vremena kakor drugim gnezdilcem! Sove nešo skoraj okrogla, popolnoma bela jajca kakor vse one ptice, ki gnezdijo že od praveka po votlinah. Ker so ponočne ptice — le kozača in čuk lovita semtertja tudi podnevi —, se nam zdí, da so prav redke; če pa postojimo pomladanskega večera ob robu večjega gozda, se kmalu prepričamo, da smo se zmotili. Res jih ni toliko kakor drugih manjših ptičev, posebno ker ima vsak par natanko določen okoliš, v katerem ne trpi nobenega drugega svoje vrste. Gnezda imajo sove po žlamborih, skalnih votlinah, po razvalinah... Včasih so dobra tudi zapuščena gnezda vervec, srak, vran, in roparic. Le v največji sili gnezdijo nekatere vrste na tleh ali pa v zemlji. Da bi gnezdile v družbi ali v celih naselbinah, nisem dozdej še nikoli čital ali slišal. Razen treh vrst so vse naše sove stalne ptice, ki jih le lakota prisili, da zapuste kraj, kjer so gnezdile in da se klatijo okoli. Pri nas gnezdijo tele vrste: 1.) velika uharica, bubuj, vir; nem. Uhu; lat. Bubo bubo (L.); 2.) kozača; nem. Habichts-eule; lat. Surnium uralense (Pall.); 3.) mala uharica; nem. Waldohreule; lat. Asio otus (L.); 4.) močvirna uharica; nem. Sumpfohreule; lat. Asio accipitrinus (Pall.);

5.) lesna sova; nem. Baumkauz, Waldkauz; lat. *Syrnium aluco* (L.); 6.) pegasta sova; nem. Schleiereule; lat. *Strix flammea* (L.); 7.) čuk; nem. Steinkauz; lat. *Athene noctua* (Retz.); 8.) skovik, škratec; nem. Zwergohreule; lat. *Pisorhina scops* (L.); 9.) mali skovik; nem. Sperlingskauz; lat. *Glauclidium passerinum* (L.) in menda 10.) kocasti skovik; nem. Rauhfußkauz; lat. *Nyctala tengmalmi* (Gm.).

Uharica, ki je pri nas že precej redka, prebiva in gnezdi — samo enkrat na leto — po velikih, goratih gozdih na Gorenjskem, Dolenjskem (Krim, Gorjanci, Mala gora, Velika gora, Kočevski gozdi, Rog itd.) in na Notranjskem. Gnezdo je zneseno iz debelega dračja, znotraj je na ne posebno umeten način nastlano s suhim listjem. Najdeš ga po skalnatih votlinah, po žlamborih, na visokem, starem drevju, semtertja pa tudi v zapuščenih gnezdih večjih roparic, na Nemškem tudi po lisičinah. Samica znese koncem marca ali meseca aprila 2—3, redkokdaj 4 jajca, ki so kakor pri vseh sovah popolnoma bela, skoraj okrogla, malo večja kakor kurja jajca in debelozrnata. Vali 3 tedne; izležeta se navadno le 2 mladiča, malokdaj več. Dozdaj mi ni bila še sreča mila, da bi bil našel kako uharično gnezdo. V Evropi gnezdi velika uharica v največjem številu na Balkanu, odkoder izvažajo žive uharice na Nemško, kjer jih uporabljajo za lov v kolibah (prim. dr. H. S. „Lov z uharico“ na str. 81.—84., II. letnika „Lovca“). — Ker zalezuje vir tudi divjačino in se hrani večinoma z malimi, pa tudi precej velikimi sesalci — lovci trdijo, da se loti celó srnic —, potem s srednje velikimi pticami, kar spada skoraj vse med lovno divjačino, so mu lovci prav gorki in ga preganjajo, kjer in kolikor le morejo. Erjavec prišteva v svoji znameniti knjigi „Naše škodljive živali v podobi in besedi“ v II. razpredelku „Živali škodljive in sovražne naši živini in divjačini“ tudi veliko uharico k takim škodljivcem, čemur na prvi mah ne moremo nikakor oporekati. Če pa pomislimo, da se je izpremenilo od l. 1880., ko je izšla ta knjiga v založbi Družbe Sv. Mohorja v Celovcu, ravno v živalstvu veliko — za eno vrsto se je obrnilo na boljše, za drugo na slabše, — moramo odkritosrčno priznati, da je to naziranje, ki so ga imeli pred eno človeško dobo, za današnje lovske razmere precej, če ne popolnoma, zastarelo. Nadalje moramo ponovno poudariti, da niso pravi sovražniki naše lovne divjačine one ptice, ki jih imenujejo znanstveniki ujede ali roparice, ampak naše vrane, srake, šoje, kavke in druge njihove sorodnice. Dognano pa je, da ravno uharica te ptice ponoči zasleduje in mori. Pomisliti moramo tudi, da se množe uharice prav počasi, ker se izležeta navadno samo 2 mladiča. Vrh vsega tega pa je postala uharica tudi pri nas že precej redka in prebiva le po obširnih gozdih, ki jih naštejemo dandanes že lahko na prstih ene roke. Skrbeti moramo, da se nam ne bo zgodilo z uharico tako, kakor se je na Češkem, kjer so jo bili zatrli skoraj popolnoma, zdaj bi jo pa radi z velikimi stroški zopet zaplodili kot spomenik narave. Ravnotako je uharica po Nemškem v večini pokrajin že popolnoma iztrebljena. Naš deželni zakon z dne 20. julija 1910, dež. zak. štev. 27, o varstvu ptic, ki so koristne poljedelstvu, zavzema prav čudno stališče in dovoljuje loviti in pokončevati uharico, o kateri ne moremo trditi, da bi škodovala poljedelstvu; ravno nasprotno je res! (Prim. tudi prej navedeno Erjavčevo delo „Naše škodljive živali v podobi in besedi“ str. 84!). Temu se pa ne bo čudil oni, ki mu je znana zgodovina tega zakona. Vladna predloga, ki naj bi bila temelj novemu zakonu, je bila že precej zastarela in ni vpoštevala najnovejšega stanja znanstvenih raziskovanj. Poklicani činitelji pa se niso prav nič brigali za to, da bi bili sklicali kaka posvetovanja večšakov, ki bi bili opozorili na nedostatke in pokazali odprte vrzeli. Kranjsko društvo za varstvo živali, ki je motrilo od strani to izredno mlačnost in zaspanost, je pa imelo tako rekoč vezane roke in je stremilo le za tem, da se zagotovi in doseže vsaj taka postava, kakor jo imata sosedi Koroška in Štajerska. Omenjeno društvo je

namreč spoznalo, da bi vsako prizadevanje, doseči kaj boljšega, lahko spravilo v nevarnost ves načrt tako, da bi varstvo ptic z novim zakonom nič ne pridobilo, da bi bilo morda še na slabšem, kakor je bilc pod prejšnjim zakonom z dné 17. junija 1870. l., dež. zak. št. 20. Da je imelo prav, se vidi iz prizadevanj nekih slojev v zadnjem času, da bi vrinili v zakon vnovič neomejeno lovljenje male cipe in tako zopet vpeljali stare razvade ter odprli na stežaj vrata onemu trpinčenju ujetih živali, brez katerega ne morejo živeti neke vrste ljudje. Nova postava res ne stoji na vrhuncu, ker ne vpoštevata uspehov najnovejših raziskovanj, vendar pomeni velik napredek v primeri s prejšnjim zakonom. Po mojem mnenju bi se morale postave, ki režejo tako v živo našemu živalstvu, pregledati vsaj vsakih deset let in prilagoditi novim zahtevam. Tako berem ravnokar naredbo drž. ministrstva vojvodine Gote na Nemškem, ki prepoveduje loviti in pokončevati razne ptičje vrste, med njimi tudi uharico, tja do 1. januarja 1923. l. Upajmo pa, da bodo tudi naše deželne oblasti kmalu spoznale potrebo popolnega varstva in zaščite velike uharice, kakor so že uvedle poizvedovanja radi planinskega orla. Da bi le ne bilo prepozno! V dokaz, kako brezmiselno in popolnoma brez potrebe preganjajo pri nas veliko uharico, naj navedem samo to-le: Še l. 1912. je gnezdila uharica v Mokrcu (1056 m) na strani proti Iški pri Krvavi peči. Decembra 1912. ali januarja 1913. je pa ustrelil lovec Janez U. od tega para samca ali samice kot divjačini škodljivo, na kar je ostala sova kmalu izginila iz tamošnje okolice. Pa pravijo, da nismo vandali!

Dr. J. P.

Jeleni v Jelovici. K tozadevni vesti v zadnji št. „Lovca“ nam poroča naš sotrudnik g. VI. pl. K. sledeče: 11. sept. t. l. sem šel zjutraj v kamnogoriški lov na gozdne jerebe. Lovil sem najprej bolj na vznožju Jelovice, a brez sreče. Zato sem se podal nekoliko više, približno na sredo gore, kjer sem kmalu ustrelil lepega jereba. Nato sem šel še više, skoro do meje kroparskega lova. Komaj zapiskam parkrat, se mi že oglasi samec, ki prihaja vedno bliže in bliže. Kar zašumi nekaj za mojim hrbtom. Že sem mislil, da me je jereb obšel, kar zagledam mesto jereba fantiča z napeto dvocevko. Pretreslo me je neprijetno. Sicer se nisem bal mladega lovca, a misel, da bi me pokritega z rjavim klobukom lahko zamenjal z jerebom in v naglici oplazil po meni, ni bila preveč prijetna. Fant se je zelo prestrašil in se je jel jecljaje opravičevati, da ni dobro čul in da je mislil, da strelja kdo v kroparskem lovu. Ker ga je hotel po njegovem zatrdilu najti, je vzel puško, ki jo ima oče vedno v bajti, kadar kuha kope. Sicer ne stoji bajta na Kroparskem, a puško ima oče vedno gori, da mu ni treba iti najprej domov, kadar si zaželi lova. Med tem opravičevanjem se je prikazal še 6—7 leten deček. Oba sem pošteno oštel in ju napodil. Ko sem se napotil čez kake pol ure proti domu, je počilo ne ravno daleč od mene. Bil sem z robom, kjer nisem mogel dobro razločiti smeri strela. Zato sem šel kar naprej. Bil sem že precej časa doma, ko mi prinese nekdo vest, da je ustrelil Resman jelena. Ker se mi je zdela stvar zaradi meje sumljiva, sem odrinil takoj nazaj v goro. Na potu sem srečal najemnika kroparskega lova, Resmana, v spremstvu mladega lovca začetnika. Peljala sta na saneh enoletnega jelena. Rožičke je imel približno 30 cm dolge. Vprašal sem fanta, kako je bilo, a mi ni dvakrat povedal enako. Bajje je šel od mene v bajto, a je zopet vzel puško in šel v Kroparsko na jerebe. Kmalu je nekaj zašumelo nad njim. Čul je skoke in hipoma sta stala pred njim jelena na 20 korakov. Kako je streljal, tega mi pa ni mogel razjasniti. Ali je bil tako zmešan, ali pa ni bila stvar čisto v redu. — Jelena so videli ljudje iz Kamne gorice že prej, a so ju smatrali za „krotka, velika gamsa“. Tudi v blejskem lovu so ju opazovali. Prišla sta najbrže iz Bornovega lovišča ali pa iz Kokrske doline.

